



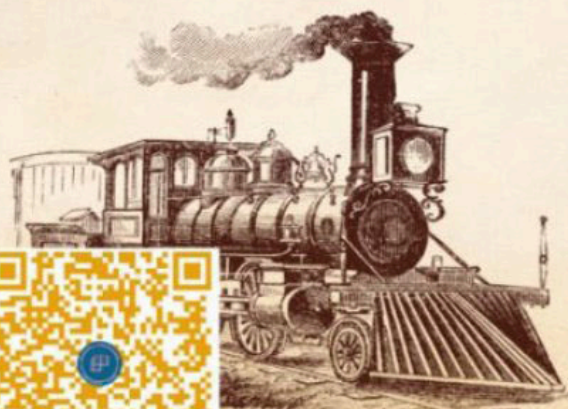
Наукові перспективи
Видавнича група

Актуальні питання у сучасній науці (спецвипуск)

Серії: державне управління,
економіка, право, педагогіка,
історія, техніка

№ 6(48)
2026

1964



1829

numériques, se
de créateurs de
graphistes capables de
tion, le design graph
e, où chaque image
se démarquer et à é

odeme** Le design graphique joue
mettre des messages de manière vi
l'importance d'un bon design pour
marché concurrentiel. Titre : L'importance

Dans un monde où la communication visuelle est om
graphique jo... entiel dans la transmission d'informations. Les entreprises, les
les particuliers reconnaissent l'impact significatif d'un bon design sur l'engagement et la

*Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління
Науковий парк Національного Авіаційного Університету*



у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

«Актуальні питання у сучасній науці»

№6(48) 2026

Київ – 2026

*Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration
Scientific Park of the National Aviation University*



within the work of the Publishing Group "Scientific Perspectives"

*«Current issues in modern
science»*

№ 6(48) 2026

Kyiv – 2026



УДК 355.23:81'276.6:355.4(100)NATO

[https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-6\(48\)-845-856](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-6(48)-845-856)

Ільченко Анна Іванівна доктор філософії, доцент кафедри мовної підготовки, факультету лідерства, Інституту Військово-Морських Сил Одеського Національного Морського Університету “Одеська Морська Академія” м. Одеса, <https://orcid.org/0000-0002-5563-3353>

СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ МОВНИХ СТАНДАРТІВ НАТО

Анотація. У статті досліджується актуальна проблема формування професійної іншомовної компетентності майбутніх військових фахівців в умовах інтенсивної євроатлантичної інтеграції України та стратегічного курсу Збройних Сил України на перехід до стандартів Північноатлантичного альянсу. Метою розвідки є комплексний аналіз специфіки іншомовної підготовки військовослужбовців крізь призму жорстких вимог стандарту STANAG 6001, який регламентує рівні мовної кваліфікації в системі НАТО. У ході дослідження з'ясовано, що професійна іншомовна компетентність військового фахівця є складним багатокомпонентним утворенням. Вона охоплює лінгвістичну, соціокультурну, прагматичну та стратегічну складові, що безпосередньо орієнтовані на ефективне виконання специфічних навчально-бойових, штабних та миротворчих завдань у багатонаціональному середовищі.

Акцентовано увагу на тому, що традиційні педагогічні підходи до викладання іноземних мов у вищих військових навчальних закладах потребують системної модернізації. У статті обґрунтовано необхідність впровадження комунікативно-діяльнісного та професійно орієнтованого підходів, здатних забезпечити моделювання автентичного контексту військової комунікації (ведення стандартизованого радіообміну, підготовка бойових наказів, проведення штабних брифінгів). Проаналізовано ключові виклики процесу адаптації національної системи мовного тестування до критеріїв НАТО, зокрема психологічні бар'єри та відмінності у дескрипторах мовних навичок. Як ефективні інструменти подолання цих перешкод запропоновано імплементацію інтерактивних технологій, кейс-методів та використання оригінальних доктринальних документів НАТО. Доведено, що оперативна взаємосумісність (interoperability) підрозділів неможлива без досягнення офіцерським корпусом необхідного стандартизованого мовного профілю (СМП). Результати дослідження слугують теоретичним підґрунтям для оновлення освітньо-професійних програм військових ЗВО.



Ключові слова: професійна іншомовна компетентність; стандарти НАТО; STANAG 6001; військова освіта; військовий фахівець; взаємосумісність; іншомовна підготовка; комунікативно-діяльнісний підхід; стандартизований мовний профіль.

Pchenko Anna Ivanivna PhD, Associate Professor of the Department of Language Training, Faculty of Leadership, Institute of Naval Forces, Odesa National Maritime University “Odesa Maritime Academy”, Odesa, ORCID: 0000-0002-5563-3353

SPECIFIC FEATURES OF THE FORMATION OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE OF MILITARY SPECIALISTS IN THE CONTEXT OF NATO LANGUAGE STANDARDS

Abstract. The article examines the pressing issue of developing professional foreign language competence among future military specialists in the context of Ukraine’s intensified Euro-Atlantic integration and the strategic course of the Armed Forces of Ukraine toward adopting North Atlantic Alliance standards. The aim of the study is to provide a comprehensive analysis of the specifics of foreign language training for military personnel through the lens of the strict requirements of the STANAG 6001 standard, which regulates language proficiency levels within the NATO system. The research has established that professional foreign language competence of a military specialist is a complex, multi-component construct. It encompasses linguistic, sociocultural, pragmatic, and strategic components directly oriented toward the effective execution of specialized training, combat, staff, and peacekeeping tasks in a multinational environment.

Attention is focused on the fact that traditional pedagogical approaches to foreign language teaching in higher military educational institutions require systematic modernization. The article substantiates the necessity of implementing communicative-activity-based and professionally oriented approaches capable of ensuring the modeling of authentic military communication contexts (standardized radio communication, drafting combat orders, and conducting staff briefings). The key challenges in adapting the national language testing system to NATO criteria are analyzed, including psychological barriers and differences in language skill descriptors. As effective tools for overcoming these obstacles, the implementation of interactive technologies, case-study methods, and the use of original NATO doctrinal documents are proposed. It is demonstrated that operational interoperability of units is impossible without achieving the required standardized language profile (SLP) by the officer corps. The findings of the study provide a theoretical basis for updating educational and professional programs in military higher education institutions.



Keywords: professional foreign language competence; NATO standards; STANAG 6001; military education; military specialist; interoperability; foreign language training; communicative-activity approach; standardized language profile.

Постановка проблеми. В умовах триваючої збройної агресії та незворотного стратегічного курсу на набуття повноправного членства в Північноатлантичному альянсі, докорінне реформування Збройних Сил України об'єктивно вимагає досягнення повної оперативної, тактичної та адміністративної взаємосумісності (interoperability) з військовими формуваннями країн-партнерів [9, с. 288; 21, с. 268]. Ключовим інструментом забезпечення такої взаємодії виступає мовна взаємосумісність, що безпосередньо залежить від якості та інтенсивності іншомовної підготовки військових фахівців [12, с. 263].

На сучасному етапі розвитку сектору безпеки і оборони англійська мова трансформувалася з суто академічної дисципліни у критично важливу складову бойової спроможності військового фахівця [4, с. 227]. Ефективне ведення бойових дій, здійснення стандартизованого радіообміну, виконання спільних штабних процедур вимагають від військовослужбовців рівня володіння іноземною мовою, що чітко корелює з жорсткими вимогами мовного стандарту STANAG 6001 [11, с. 301]. Оволодіння мовою на відповідному рівні забезпечує перехід від тактичної комунікації до стратегічної взаємодії в багатонаціональному середовищі [10, с. 119].

Попри значну інтенсифікацію процесів євроатлантичної інтеграції, у теорії та практиці військової лінгводидактики спостерігається низка нерозв'язаних суперечностей. Насамперед ідеться про протиріччя між гострою потребою ЗСУ у фахівцях із високим стандартизованим мовним профілем (СМП) та об'єктивними труднощами адаптації курсантів і слухачів до екстралінгвістичної специфіки англійської військової комунікації [18, с. 1]. Крім того, традиційні дидактичні підходи не завжди забезпечують необхідну кореляцію між результатами внутрішнього оцінювання мовленнєвої компетенції та реальними кваліфікаційними вимогами НАТО [6, с. 473].

Відтак, виникає нагальна потреба у розробці та впровадженні гнучких траєкторій навчання адаптованих для різнорівневих груп [7, с. 413], а також в інтенсифікації підготовки офіцерського складу через поєднання комунікативного підходу з методами мовного занурення [8, с. 282]. Комплексне наукове обґрунтування специфіки формування професійної іншомовної компетентності дозволить не лише подолати наявні когнітивні та психологічні бар'єри [5, с. 344], але й проєктувати цільові навчальні програми, здатні гарантувати високу якість підготовки військових кадрів до виконання завдань за міжнародними стандартами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема формування професійної іншомовної компетентності фахівців та специфіка подолання супутніх

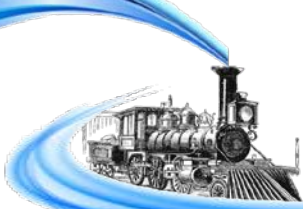


соціопедагогічних бар'єрів перебуває у центрі постійної уваги наукової спільноти. Значний масив досліджень присвячено загальним засадам професійно орієнтованого навчання мов, розвитку термінологічних навичок і компетентності в аудіюванні [2, 3]. Okремо виділяються питання психологічної адаптації здобувачів освіти (зокрема подолання «синдрому першокурсника»), формування готовності до міжкультурної взаємодії, а також загальної дидактичної адаптації методик викладання та дистанційних технологій до специфіки підготовки фахівців [1, 13, 14, 15, 23, 24, 25]. Цей психолого-педагогічний фундамент є критично важливим для розуміння закономірностей інтенсифікації лінгвального навчання.

У площині безпосередньо військової лінгводидактики активно вивчаються організаційні аспекти іншомовної підготовки військовослужбовців як базової умови успішної євроатлантичної інтеграції [21]. Вагому роль відіграє аналіз зарубіжного досвіду мовної підготовки у збройних силах [17], а також розробка теоретичних засад підготовки майбутніх викладачів для системи військової освіти [20] поряд із питаннями загальнотеоретичної та фахової підготовки офіцерів [16]. Значний акцент робиться на розв'язанні проблем адаптації курсантів до екстралінгвістичної специфіки англomовної військової комунікації [18]. Для оптимізації освітнього процесу пропонується активно залучати інноваційні інструменти: цифрові ресурси та спеціалізовані платформи у сфері національної безпеки і оборони [19], а також використовувати автентичні матеріали з високим мотиваційним потенціалом [22].

Особливе місце у сучасному науковому дискурсі займає концепція трансформації англійської мови з академічної дисципліни у невід'ємний складник бойової спроможності армії в реаліях сучасної війни [4]. У цьому контексті ґрунтовно розглядаються андрагогічні аспекти подолання когнітивних бар'єрів та розвитку стратегічної комунікації [5], а також роль іншомовної компетентності як ключового чинника досягнення оперативної взаємосумісності з країнами-партнерами [12]. Критична увага приділяється питанням стандартизації: обґрунтовуються критерії валідності та надійності інструментів оцінювання мовленнєвої компетенції (СМП) відповідно до жорстких вимог НАТО [6] та визначається специфіка проектування цільових навчальних програм на основі стандарту STANAG 6001 [11]. У відповідь на виклики воєнного стану та стратегічні перспективи інтеграції [9] розробляються гнучкі траєкторії навчання для різнорівневих груп слухачів [7], а також моделюється інтенсифікація короткострокових курсів через ефективне поєднання комунікативного підходу та методу мовного занурення [8]. У комплексі ці заходи забезпечують еволюцію мовного стандарту офіцера від рівня тактичної комунікації до глобального лідерства [10].

Попри наявність ґрунтовної теоретичної бази, швидка динаміка зміни безпекового середовища та перманентна модернізація системи підготовки



Збройних Сил України об'єктивно вимагають подальшого комплексного вивчення специфіки формування професійної іншомовної компетентності з урахуванням безпосереднього практичного досвіду імплементації мовних стандартів НАТО.

Мета дослідження полягає у комплексному аналізі специфіки формування професійної іншомовної компетентності військових фахівців крізь призму вимог мовних стандартів НАТО (зокрема STANAG 6001), а також в обґрунтуванні ефективних дидактичних умов та інноваційних методичних підходів, здатних забезпечити досягнення офіцерським складом необхідного стандартизованого мовного профілю (СМП) для повноцінної оперативної взаємосумісності.

Методологія дослідження ґрунтується на інтеграції системного, комунікативно-діяльнісного та андрагогічного підходів до організації освітнього процесу. Для розв'язання поставлених завдань застосовано комплекс загальнонаукових та педагогічних методів:

теоретичні – структурно-семантичний аналіз наукового дискурсу, нормативної бази та оригінальних доктринальних документів НАТО (для визначення концептуальних засад іншомовної підготовки);

емпіричні – спостереження, вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду імплементації стандартів STANAG 6001 у військових закладах вищої освіти;

моделювання – для проєктування гнучких цільових навчальних програм (syllabi) та алгоритмів мовного занурення, адаптованих до специфіки сектору безпеки і оборони.

Виклад основного матеріалу:

Концептуалізація професійної іншомовної компетентності військового фахівця

В умовах сучасної багатовимірної війни та інтенсивної оперативної взаємодії зі збройними силами країн-партнерів, традиційне розуміння іншомовної підготовки військовослужбовців зазнало кардинальної трансформації. Сьогодні англійська мова розглядається не просто як засіб міжкультурної комунікації, а як критично важлива складова бойової спроможності та обов'язковий елемент професіограми сучасного військового фахівця [4].

Професійна іншомовна компетентність військовослужбовця – це складна, багатокомпонентна система, яка синтезує лінгвістичні знання, мовленнєві навички та соціокультурні патерни, що дозволяють ефективно виконувати навчально-бойові, штабні, адміністративні та миротворчі завдання у багатонаціональному середовищі. На відміну від загальної академічної англійської (General English) чи навіть загальної англійської для спеціальних цілей (ESP), військовий дискурс характеризується високою мірою регламентованості,



насиченістю вузькоспеціалізованою термінологією (абревіатурами, акронімами, номенклатурними назвами), а також нульовою толерантністю до амбігвітності (двозначності) у бойових умовах, де помилка комунікації може коштувати життя.

Архітектура мовного стандарту STANAG 6001 та вимоги до СМП

Основоположним документом, що уніфікує мовні вимоги в межах Північноатлантичного альянсу, є Угода зі стандартизації STANAG 6001 (Language Proficiency Levels). Вона запроваджує поняття стандартизованого мовного профілю (СМП), який оцінюється за чотирма видами мовленнєвої діяльності: аудіюванням, говорінням, читанням та письмом [11].

Специфіка формування компетентності за цим стандартом полягає у переході від оцінювання того, «що людина знає про мову», до того, «як людина функціонує в мові» (functional approach). Навчальний процес у військових закладах вищої освіти (ЗВО) має моделювати виконання конкретних завдань:

Рівень 1 (Survival): Базовий тактичний обмін інформацією, розуміння простих команд.

Рівень 2 (Functional): Здатність вести рутинну штабну роботу, брати участь у брифінгах, працювати з оперативною документацією.

Рівень 3 (Professional): Здатність ефективно представляти інтереси підрозділу на міжнародних переговорах, аналізувати складні доктринальні документи, виконувати обов'язки офіцера зв'язку або діяти у складі багатонаціональних штабів [10].

Валідизація та надійність інструментів оцінювання на відповідність СМП вимагає повної синхронізації внутрішніх навчальних програм (syllabi) військових ЗВО із жорсткими дескрипторами НАТО [6].

Андрагогічні аспекти та подолання когнітивних бар'єрів

Формування іншомовної компетентності у вищого та старшого офіцерського складу має виражену андрагогічну специфіку. Дорослі слухачі, які вже мають значний бойовий і життєвий досвід, часто стикаються з психологічними та когнітивними бар'єрами під час вивчення мови (страх зробити помилку, ригідність мислення, брак часу) [5].

Для ефективної адаптації слухачів до екстралінгвістичної специфіки англійської комунікації [18], викладач має виконувати роль фасилітатора. Ключовими інструментами тут виступають:

Апеляція до професійного досвіду: Використання case-studies на основі реальних бойових операцій та штабних процедур.

Залучення автентичних матеріалів: Робота з оригінальними доктринами НАТО, статутами, звітами про розвідку (INTREP) та мотиваційними промовами військових лідерів Альянсу [22].

Зниження афективного фільтру: Створення середовища, де помилка розглядається як інструмент навчання, а не маркер некомпетентності.



Інтенсифікація підготовки та впровадження гнучких траєкторій

В умовах воєнного стану виникає гостра необхідність у прискореній підготовці військовослужбовців для проходження стажувань за кордоном або роботи з іноземними інструкторами. Це вимагає відмови від лінійних академічних програм на користь гнучких траєкторій навчання, адаптованих для різнорівневих груп (від А1 до В2 в межах одного підрозділу) [7, 9].

Найбільшу ефективність демонструє синергія комунікативно-діяльнісного підходу та методу глибокого мовного занурення (immersion) [8]. Інтенсифікація короткострокових курсів досягається шляхом:

Створення штучного іншомовного середовища під час занять (англійська як єдина мова спілкування, віддача команд англійською).

Впровадження цифрових платформ та симуляційних програм для відпрацювання навичок стандартизованого радіообміну (Voice Procedure) [19].

Роботи з вузькоспеціалізованими глосаріями (наприклад, термінологія військово-морських сил, артилерії, логістики), що скорочує час на засвоєння професійної лексики та знімає проблему перекладу під час спільних маневрів.

Моделювання реального контексту застосування мови

Ключовим дидактичним завданням є перенесення акценту з ізольованого вивчення граматичних структур на відпрацювання функціональних навичок. Військовий фахівець повинен оволодіти специфічними жанрами військового дискурсу: підготовка 5-пунктового бойового наказу (5-Paragraph OPORD), складання рапортів (SITREP, MEDEVAC), ведення переговорів у кризових ситуаціях.

Таким чином, цільова іншомовна підготовка, заснована на ретельному аналізі потреб (needs analysis) слухачів [11], стає інструментом інтеграції українського офіцера в єдиний безпековий простір НАТО, забезпечуючи повноцінну взаємосумісність не лише на технологічному, але й на комунікативному рівні [12].

Висновки.

Узагальнюючи результати проведеного дослідження, можна констатувати, що формування професійної іншомовної компетентності військових фахівців є фундаментальною передумовою досягнення повноцінної оперативної, тактичної та стратегічної взаємосумісності Збройних Сил України з військовими формуваннями країн-членів НАТО. В умовах сучасних багатовимірних конфліктів англійська мова остаточно трансформувалася з суто академічної дисципліни у критично важливий елемент бойової спроможності та професійної придатності офіцерського корпусу.

Доведено, що ефективна імплементація вимог стандарту STANAG 6001 об'єктивно вимагає системної дидактичної модернізації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах. Традиційні лінгвістичні підходи мають



бути заміщені гнучкими траєкторіями навчання, які базуються на комунікативно-діяльнісному підході, методах глибокого мовного занурення (immersion) та ретельному аналізі реальних комунікативних потреб сектору безпеки і оборони. Особливої ваги набуває врахування андрагогічних закономірностей у роботі з вищим та старшим офіцерським складом, що дозволяє нівелювати психологічні бар'єри та максимально залучити наявний професійний досвід слухачів.

Проектування цільових навчальних програм на основі автентичних доктринальних матеріалів НАТО, впровадження стандартизованих глосаріїв та моделювання реальних сценаріїв бойової комунікації (від радіообміну до штабних брифінгів) забезпечують відповідність випускників жорстким дескрипторам стандартизованого мовного профілю (СМП). Оволодіння мовою на відповідному рівні гарантує еволюцію офіцера від виконавця базових тактичних завдань до лідера, здатного ефективно представляти інтереси підрозділу в багатонаціональних штабах та операціях.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі вбачаємо у розробці вузькоспеціалізованих цифрових симуляторів для відпрацювання навичок англійської мови (зокрема для специфіки Військово-Морських Сил та авіації), створенні інноваційних дидактичних моделей інтегрованого предметно-мовного навчання (CLIL) у процесі фахової підготовки, а також у подальшому моніторингу валідності інструментів внутрішнього мовного тестування на відповідність динамічним критеріям Альянсу.

Література:

1. Levitskaia A. Freshman syndrome in medical universities: Adaptation and psychology // Scientific Journal of Polonia University Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej. 2024. №62(1) pp. c. 170-176.
2. Златніков В. Професійно орієнтованої англійської мовної компетентності в аудіюванні // Вісник київського національного лінгвістичного університету. Серія Педагогіка та Психологія. – 2020. – №. 32. – С. 69-75.
3. Ільченко А., Циба А. Розвиток термінологічних навичок у майбутніх медиків: практичні орієнтири для викладання англійської мови // Вісник науки та освіти. – Київ, 2025. – С. 1431–1439.
4. Ільченко А.І. Англійська мова як інструмент формування правосвідомості та професійної культури майбутнього юриста // Людина як цілісність: Філософія, наука і мистецтво зцілення. Збірник матеріалів VIII Міжнародної наукової конференції, м.Одеса, 20.03.2026. с.226-230.
5. Ільченко А.І. Англійська мова як складова бойової спроможності: трансформація підготовки офіцерів ЗСУ в реаліях сучасної війни // Modern science: research, economy, and innovation. Collection of Scientific papers with proceeding of the 4th international scientific and practical conference. січень 21-23, 2026. Загреб, Хорватія. с.227-231.
6. Ільченко А.І. Андрагогічні аспекти іншомовної підготовки вищого офіцерського складу: Подолання когнітивних бар'єрів та розвиток стратегічної комунікації // Global Trends in Science, Technology and Economy. Graz, Austria, March 25-27. 344-349p.



7. Ільченко А.І. Валідність та надійність інструментів оцінювання мовленнєвої компетенції офіцерів: кореляція між внутрішніми тестами та вимогами сmp (lsu) // *Science, Technology and Industry in the Digital Age: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference. International Scientific Unity. Hamburg, Germany. April 22-24, 2026. 473-478 p.*

8. Ільченко А.І. Гнучкі траєкторії навчання у військовій лінгводидактиці: впровадження адаптивних методик для різнорівневих груп слухачів // *Science and Information Technologies in the Modern World: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 6th International Scientific and Practical Conference. International Scientific Unity. Athens, Greece. April 15-17, 2026. 413-418 p.*

9. Ільченко А.І. Інтенсифікація мовної підготовки військовослужбовців в умовах короткострокових курсів: поєднання комунікативного підходу та методу занурення // *Innovative Research in Science and Economy: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference. International Scientific Unity. Brussels, Belgium. April 1-3, 2026. 282-287 p.*

10. Ільченко А.І. Мовна підготовка офіцерів ЗСУ в умовах воєнного стану: виклики, досвід та стратегічні перспективи впровадження стандартів НАТО // *Global trends in science, technology and economy. Collection of Scientific papers with proceeding of the 4th international scientific and practical conference, січень 14-16, 2026. Грац, Австрія. с.288-292.*

11. Ільченко А.І. Мовний стандарт офіцера: Від тактичного рівня до глобального лідерства // *Science, Technology and Industry in the Digital Age: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference. Hamburg, Germany. March 18-20, 2026. 119-121 p. 389-394.*

12. Ільченко А.І. Проєктування цільових навчальних програм з англійської мови за стандартами nato stanag 6001: від аналізу потреб до результатів навчання // *The Future of Science, Technology and Economy: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference. International Scientific Unity. Sofia, Bulgaria. April 8-10, 2026. 301-307 p.*

13. Ільченко А.І. Формування іншомовної компетентності офіцерського складу як чинник взаємосумісності з країнами-партнерами // *The Integration of Research, Innovation and Economy: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference. Seville, Spain. March 11-13, 2026. с.263-267.*

14. Левицька А. І., Осипова Т. Ю. Педагогічні умови формування готовності майбутніх лікарів до міжкультурної взаємодії // *Pedagogy and Psychology. 2021. IX (101), Issue: 259, С. 29–32.*

15. Левицька А.І. Формування мовної компетенції майбутніх медичних спеціалістів: Перспективи та виклики // *Інноваційна педагогіка. Одеса, 2024. № 66. С. 146-149.*

16. Левицька А.І., Юрченко М.В. Формування комунікативної компетенції в освітньому процесі: Досвід для вчителів англійської мови та застосування в інших предметах // *Інноваційна педагогіка. Одеса, 2024. № 65. Ч. 2. С. 66-69.*

17. Маслій О. М. До проблеми теоретичної підготовки майбутніх офіцерів ракетно-артилерійського озброєння // *Педагогічний альманах. – 2019. – №. 41. – С. 198-206. [Google Scholar]*

18. Орлов Є. В. Досвід іншомовної підготовки військовослужбовців у зарубіжних країнах // *Педагогічна освіта: теорія і практика. – 2020. – №. 28. – С. 67-78.*

19. Рой І. М., Закрасіна Г. В. Адаптація курсантів до англомовної військової комунікації: проблеми та практичне значення // *VIII Всеукраїнська студентська науково-практична Інтернет-конференція «Сучасні тенденції та інновації у викладанні іноземних мов за професійним спрямуванням». – 2026. – С. 1-3.*



20. Романюк В. Цифрові ресурси та платформи для формування англомовної компетентності у сфері національної безпеки та оборони України // Освіта. Інноватика. Практика. – 2026. – Т. 14. – №. 3. – С. 118-123
21. Ткаченко Н., Назиров Р. Теоретичні засади розвитку англомовної компетентності майбутніх викладачів закладів системи військової освіти в процесі підготовки на третьому рівні вищої освіти // Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки. – 2025. – Т. 1. – №. 57. – С. 39-44.
22. Турмис О. В. Організація англомовної підготовки українських військових задля успішної інтеграції України в НАТО: Сучасність та перспективи // Конкурентоспроможність вищої освіти України в умовах інформаційного суспільства... – Чернівці, 2018. – С. 268.
23. Шевчук О. Потенціал мотиваційних промов у навчанні майбутніх офіцерів-прикордонників англійської мови // issn 2616-650X. – 2026. – С. 121.

References:

1. Levitskaia, A. (2024). Freshman syndrome in medical universities: Adaptation and psychology. *Scientific Journal of Polonia University Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej*, 62(1), 170–176.
2. Zlatnikov, V. (2020). Profesiino oriietovanoi anhlomovnoi kompetentnosti v audiiuvanni [Professionally oriented English-language competence in listening]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho lnhvistychnoho universytetu. Serii Pedagogika ta Psykholohiia*, 32, 69–75.
3. Ilchenko, A., & Tsyba, A. (2025). Rozvytok terminolohichnykh navychok u maibutnikh medykyv: praktychni oriietry dlia vykladannia anhliiskoi movy [Development of terminological skills in future medics: Practical guidelines for teaching English]. *Visnyk nauky ta osvity*, 1431–1439.
4. Ilchenko, A. I. (2026). Anhliiska mova yak instrument formuvannia pravosvidomosti ta profesiinoi kultury maibutnoho yurysta [English as a tool for forming legal consciousness and professional culture of a future lawyer]. In *Liudyna yak tsilisnist: Filosofiia, nauka i mystetstvo ztsilennia. Zbirnyk materialiv VIII Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii* (pp. 226–230). Odesa.
5. Ilchenko, A. I. (2026). Anhliiska mova yak skladova boiovoi spromozhnosti: transformatsiia pidhotovky ofitseriv ZSU v realiiakh suchasnoi viiny [English as a component of combat capability: Transformation of training of Armed Forces officers in the realities of modern war]. In *Modern science: research, economy, and innovation: Collection of scientific papers with proceedings of the 4th international scientific and practical conference* (pp. 227–231). Zagreb, Croatia.
6. Ilchenko, A. I. (2026). Andrahohichni aspekty inshomovnoi pidhotovky vyshchoho ofitseriskoho skladu: Podolannia kohnityvnykh barieriv ta rozvytok stratehichnoi komunikatsii [Andragogical aspects of foreign language training of senior officers: Overcoming cognitive barriers and developing strategic communication]. In *Global Trends in Science, Technology and Economy* (pp. 344–349). Graz, Austria.
7. Ilchenko, A. I. (2026). Validnist ta nadiinist instrumentiv otsiniuvannia movlennievoi kompetentsii ofitseriv: koreliatsiia mizh vnutrishnimy testamy ta vymohamy cmp (Isu) [Validity and reliability of officer language competence assessment tools: Correlation between internal tests and cmp (Isu) requirements]. In *Science, Technology and Industry in the Digital Age: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference* (pp. 473–478). International Scientific Unity, Hamburg, Germany.
8. Ilchenko, A. I. (2026). Hnuchki traiektorii navchannia u viiskovii lnhvodydakytsi: vprovadzhennia adaptivnykh metodyk dlia riznorivnykh hrup slukhachiv [Flexible learning trajectories in military linguodidactics: Implementation of adaptive methods for multi-level groups of listeners]. In *Science and Information Technologies in the Modern World: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 6th International Scientific and Practical Conference* (pp. 413–418). International Scientific Unity, Athens, Greece.



9. Ilchenko, A. I. (2026). Intensyfikatsiia movnoi pidhotovky viiskovosluzhbovtziv v umovakh korotkostrokovykh kursiv: poiednannia komunikatyvnoho pidkhodu ta metodu zanurennia [Intensification of language training of military personnel in short-term courses: Combining the communicative approach and the immersion method]. In *Innovative Research in Science and Economy: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference* (pp. 282–287). International Scientific Unity, Brussels, Belgium.
10. Ilchenko, A. I. (2026). Movna pidhotovka ofitseriv ZSU v umovakh voiennoho stanu: vyklyky, dosvid ta stratehichni perspektyvy vprovadzhennia standartiv NATO [Language training of Armed Forces officers under martial law: Challenges, experience, and strategic prospects for implementing NATO standards]. In *Global trends in science, technology and economy: Collection of Scientific papers with proceedings of the 4th international scientific and practical conference* (pp. 288–292). Graz, Austria.
11. Ilchenko, A. I. (2026). Movnyi standart ofitsera: Vid taktychnoho rivnia do hlobalnoho liderstva [Officer language standard: From tactical level to global leadership]. In *Science, Technology and Industry in the Digital Age: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference* (pp. 389–394). Hamburg, Germany.
12. Ilchenko, A. I. (2026). Proiektuvannia tsilovykh navchalnykh prohram z anhliiskoi movy za standartamy NATO STANAG 6001: vid analizu potreb do rezultativ navchannia [Designing targeted English language training programs according to NATO STANAG 6001 standards: From needs analysis to learning outcomes]. In *The Future of Science, Technology and Economy: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference* (pp. 301–307). International Scientific Unity, Sofia, Bulgaria.
13. Ilchenko, A. I. (2026). Formuvannia inshomovnoi kompetentnosti ofitser'skoho skladu yak chynnyk vzaiemosumisnosti z krainamy-partneramy [Formation of foreign language competence of the officer corps as a factor of interoperability with partner countries]. In *The Integration of Research, Innovation and Economy: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference* (pp. 263–267). Seville, Spain.
14. Levytska, A. I., & Osypova, T. Yu. (2021). Pedagogichni umovy formuvannia hotovnosti maibutnikh likariv do mizhkulturnoi vzaiemodii [Pedagogical conditions for the formation of future doctors' readiness for intercultural interaction]. *Pedagogy and Psychology*, 9(101), 29–32.
15. Levytska, A. I. (2024). Formuvannia movnoi kompetentsii maibutnikh medychnykh spetsialistiv: Perspektyvy ta vyklyky [Formation of language competence of future medical specialists: Prospects and challenges]. *Innovatsiina pedahohika*, 66, 146–149.
16. Levytska, A. I., & Yurchenko, M. V. (2024). Formuvannia komunikatyvnoi kompetentsii v osvithomu protsesi: Dosvid dlia vchyteliv anhliiskoi movy ta zastosuvannia v inshykh predmetakh [Formation of communicative competence in the educational process: Experience for English teachers and application in other subjects]. *Innovatsiina pedahohika*, 65(2), 66–69.
17. Maslii, O. M. (2019). Do problemy teoretychnoi pidhotovky maibutnikh ofitseriv raketno-artyleryiskoho ozbroiennia [On the problem of theoretical training of future rocket and artillery armament officers]. *Pedahohichnyi almanakh*, 41, 198–206.
18. Orlov, Ye. V. (2020). Dosvid inshomovnoi pidhotovky viiskovosluzhbovtziv u zarubizhnykh krainakh [Experience of foreign language training of military personnel in foreign countries]. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka*, 28, 67–78.
19. Roi, I. M., & Zakrasina, H. V. (2026). Adaptatsiia kursantiv do anhlo-movnoi viiskovoi komunikatsii: problemy ta praktychne znachennia [Adaptation of cadets to English-language military communication: Problems and practical significance]. In *Suchasni tendentsii ta innovatsii u vykladanni inozemnykh mov za profesiinym spriamuvanniam: Materialy VIII Vseukrainskoi sudentskoi naukovo-praktychnoi Internet-konferentsii* (pp. 1–3).



20. Romaniuk, V. (2026). Tsyfrovi resursy ta platformy dlia formuvannia anhlo movnoi kompetentnosti u sferi natsionalnoi bezpeky ta oborony Ukrainy [Digital resources and platforms for the formation of English-language competence in the field of national security and defense of Ukraine]. *Osvita. Innovatyka. Praktyka*, 14(3), 118–123.

21. Tkachenko, N., & Nazyrov, R. (2025). Teoretychni zasady rozvytku anhlo movnoi kompetentnosti maibutnikh vykladachiv zakladiv systemy viiskovoi osvity v protsesi pidhotovky na tretomu rivni vyshchoi osvity [Theoretical foundations for the development of English-language competence of future teachers of military education institutions in the process of training at the third level of higher education]. *Visnyk Hlukhivskoho natsionalnoho pedahohichoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka. Seriya: Pedahohichni nauky*, 1(57), 39–44.

22. Turmys, O. V. (2018). Orhanizatsiia anhlo movnoi pidhotovky ukrainskykh viiskovykh zadlia uspishnoi intehratsii Ukrainy v NATO: Suchasnist ta perspektyvy [Organization of English language training of the Ukrainian military for the successful integration of Ukraine into NATO: Modernity and prospects]. In *Konkurentospromozhnist vyshchoi osvity Ukrainy v umovakh informatsiinoho suspilstva* (p. 268). Chernihiv.

23. Shevchuk, O. (2026). Potentsial motyvatsiinykh promov u navchanni maibutnikh ofitseriv-prykordonnykiv anhliiskoi movy [The potential of motivational speeches in teaching English to future border guard officers]. *ISSN 2616-650X*, 121.

Дата першого надходження статті до видання: 15.05.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 29.05.2026